

Regionen som samlade möjliggörare

Dagens ekonomiska system, att tjäna pengar på att tillverka grejer, kommer inte att bestå. Framtidens system kommer att vara cirkulärt, det vet man, så det är smart att fatta hur det funkar. Josefina Sallén, ledare för cirkulär omställning på RISE, menar att regionen kan bidra genom att skapa trygga miljöer och förutsättningar för att våga testa nya affärsmodeller.

- Sveriges regioner kan bli 21 testbäddar med en gemensam vision. Regionens roll är att säkerställa motståndskraft i försörjningen, agera hållbart och resursklokt och stötta näringslivet i omställningen.
- Att prata om ”cirkulära affärsmodeller” väcker större intresse än att använda begreppet cirkulär ekonomi, det kommer närmare och blir mer begripligt, säger Josefina.

Region Halland ger tre nycklar för omställning

Region Halland berättar om sina erfarenheter och Lindha Feldin som är strateg i cirkulär ekonomi uppmanar till livscykelperspektiv. Hon sammanfattar regionens arbete i tre nycklar för cirkulär omställning:

- 1 Använda längre och mer
- 2 Mindre och mer hållbart material
3. Återanvändning av resurser.

I stället för att bara ställa krav på cirkularitet i upphandlingen av möbler och inredning började Region Halland även analysera sitt eget helhetstänk. Nu, efter tio år, har de inte bara upphandlat cirkulära möbel- och inredningstjänster, de har också ett digitalt verktyg för lager och logistik för regionens möbler och inredning.

I dialogen med leverantörer har Region Halland varit noga med att omställningen inte ska drivas av dåligt samvete utan av bra affärer för båda parter. Att erbjuda cirkulära produkter och tjänster ger långsiktig lönsamhet. För att stötta näringslivets omställning finns goda exempel, länkar till finansiärer med mera på webbplatsen ”Halland ställer om”.

- För oss som region är upphandling och finansiering de viktigaste verktygen för att gynna näringslivets omställning, men det är också viktigt att ha kontinuerlig dialog med företagen så att de kan möta kraven, sa Lindha.

Branscher ställer om i Västra Götalandsregionen och Region Värmland

Även Västra Götalandsregionen har lång erfarenhet av att arbeta för cirkularitet. De har kombinerat nyttan av att själva vara en stor beställare och att det finns möbelbransch i regionen.

- Det var svagt intresse från företagen i början, säljarna hittade inte begagnade möbler trots att vi efterfrågade det, sa Birgitta Nilsson, regionutvecklare för cirkulära affärsmodeller, VGR.

De senaste tio åren har mycket hänt. Regionen har politiskt beslut om cirkulär möbelhantering, de har ett förvaltningsgemensamt system för möbler och stora projekt för återbruk.

- Nya produkter som vi köper ska vara designade för cirkularitet. Både vi och leverantörerna har lärt oss mycket och utvecklat det här tillsammans, även kommuner har varit med i processen, sa Birgitta Nilsson

Region Värmland har investerat i Paper Province för att bidra till att skapa det bästa värdet från skogen. Det handlar om en förflyttning från papper och massa till skoglig bioekonomi, med cirkulära produkter som har högre förädlingsvärde. Restprodukter från papperstillverkning kan användas för att producera plast, batterier, drivmedel, asfalt med mera. Biokompositer blir 3D-printade möbler och innovationen Wood tube minskar materialanvändningen för reglar i möbler och väggar. Exempler är många.

- Regionen är en viktig part för att stötta idéer och startups, och för att ligga på och driva utvecklingen åt rätt håll, säger Anders Olsson, strateg inom forskning och innovation, Region Värmland.

Offentlig upphandling är ett kraftfullt verktyg

Sigrid Pettersén, projektledare för upphandlingsdriven hållbarhet i Region Gävleborg, säger att offentliga upphandlingar totalt motsvarar 800 miljarder kronor per år. Hon uppmanar till att ta ett helhetsgrepp.

- Ta ansvar för era egna frågor och för att ni är inköpare för tredje person. Ta reda på vad de behöver, gissa inte. Var aktiv och ställ krav internt på att ni ska vara med och påverka upphandlingar.